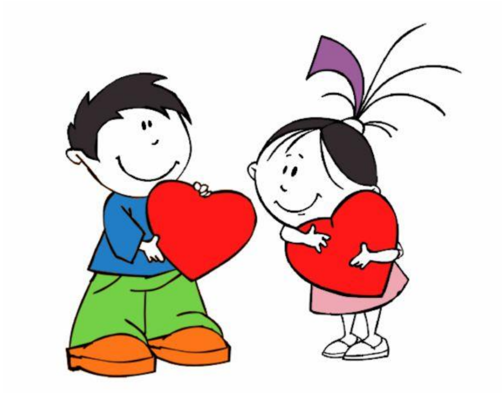
प्रेमदिवसस्य शुभकामनासन्देशाः

(संस्कृततः हिन्दी-अङ्ग्रेजी-पारसीकभाषायाञ्चानुवादाः)

संस्कृत की प्रेम विषयक सुक्तियों का हिन्दी, अङ्ग्रेजी तथा फ़ारसी भाषा में अनुवाद

Translation of Sanskrit love quotations into Hindi, English and Persian languages.

ترجمه نقل قول های عاشقانه از سانسکریت به زبان های هندی، انگلیسی و فارسی.

चन्द्रगुप्त भारतीय _ Chandragupta Bhartiya _ چندرگپت بهارتیه

(14-02-2023)

प्रेमैव शाश्वतं सततम् ।

premaiva śāśvataṃ satatam

प्रेम सदा शाश्वत है।
Love is eternal forever.
عشق برای همیشه ابدی است.

هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق
ثبت است بر جریده عالم دوام ما - **حافظ**

अनिर्वचनीयं प्रेमस्वरूपम् ।

anirvacanīyaṃ premasvarūpam

प्रेम का वर्णन किसी भी तरीके से नहीं किया जा सकता है।
(जिसने प्रेम किया बस वही उसको जान सकता है।)
Love cannot be described in any way.
عشق را به هیچ وجه نمی توان توصیف کرد.

در نگنجد عشق در گفت و شنید
عشق دریاییست قعرش ناپدید - **مولانا**

सा सा सा सा जगति सकले, कोऽयमद्वैतः ।

sā sā sā sā jagati sakale, ko'yamadvaitaḥ.

सम्पूर्ण जगत् मुझे मेरी प्रियतमा ही नज़र आती है – यह कैसा अद्वैत है?
I see the whole world as my beloved – what kind of *Advaita* is this?
من تمام جهان را به عنوان محبوب من می بینم - این چه نوع *ادوِیت* (یگانگی) است؟

به صحرا بنگرم صحرا ته وینم
به دریا بنگرم دریا ته وینم – **بابا طاهر**

प्रेमाहो विविधविधिप्रपञ्चदक्षम् ।

premāho vividhavidhiprapañcadakṣam.

प्रेम व्यक्ति को तरह-तरह के बहाने (प्रपञ्च) बनाने में चतुर बना देता है।
Love makes a person smarter in making different kinds of excuses.
عشق باعث می شود فرد در ساخت انواع مختلف بهانه ها باهوش تر شود.

ما را به غمزه کشت و قضا را بهانه ساخت
خود سوی ما ندید و حیا را بهانه ساخت - **قتیل لاهوری**

प्रेमैव हृदयानि बध्नाति।

premaiva hṛdayāni badhnāti.

प्रेम दिलों को जोड़ता है।
Love connects to hearts.
عشق قلب ها را به هم متصل می کند.

عشق باهم دوستی پیدا کند
عاشقان را عاشقی زیبا کند - **ماه**

रसो नाम परं प्रेम।

raso nāma paraṃ prema.

रस अर्थात् अनुभूति अथवा भाव का नाम ही प्रेम है।

Feeling is Love.

احساس عشق است.

عشق احساس است و او محسوس نیست
بهتر از او در دو دنیا کیست کیست - **شمس**

अहो प्रेम्णो विचित्रा गतिः ।

aho premṇo vicitrā gatiḥ

प्रेम की गति विचित्र है ।
(अर्थात् प्रेम कब किसको कैसे कहाँ हो जाए, किसी को नहीं पता ।)
Love is strange.
.عشق عجیب است

عجب عشق است بینا را کند کور
که مجنون می شود در عشق مشهور - **ماه**

प्रेम्णा तुल्यं बबन्धं नास्ति जन्तोः।

premṇā tulyaṃ babandhaṃ nāsti jantoḥ.

प्रेम के समान प्राणियों के लिए दूसरा कोई बन्धन नहीं है।
There is no other bondage for being like Love.
هیچ پیوند دیگری برای موجودات مانند عشق وجود ندارد.

هیچ چیزی ما دو تا را یک نکرد
عشق ورزیدن ندارد غیر درد - **شمس**

दुर्निवारा हि नैसर्गिकी प्रीतिः।

durnivārā hi naisargikī prītiḥ.

स्वाभाविक प्रेम बड़ी कठिनाई से रोकने योग्य होता है।
Natural love is preventable with great difficulty.
عشق طبیعی با دشواری زیادی قابل پیشگیری است.

سخت است این عشق که از دل شود
هر کسی بیدار شد عاقل شود - **ماه**

प्रणयवञ्चितः पुरुषः स्त्री वा न जीवतुं शक्नोति।

praṇayavañcitaḥ puruṣaḥ strī vā na jīvatuṃ śaknoti.

प्रेम से रहित पुरुष या स्त्री दोनों ही जीवन जीने में समर्थ नहीं हो पाते हैं।
Both men and women without love are not able to live life.
مردان و زنان هر دو بدون عشق قادر به زندگی نیستند.

مردان و زنان بدون هم می میرند
عشق است نشانه ای ز مهر و لبخند - **شمس**

प्रेम प्रेम्णोत्तीर्यते ।

prema premṇottīryate

प्रेम का उत्तर प्रेम से दिया जाता है ।
Love is answered by Love.
.عشق توسط عشق پاسخ داده می شود

عشق می پرسد، جوابش عشق است
کار نیکان هم ثوابش عشق است - **ماه**

यत्र प्रेमपयोधिर्न तत्रोपचारताऽर्हति।

yatra premapayodhirna tatropacāratā'rhati.

जहाँ प्रेम नहीं होता है, वहाँ पर केवल औपचारिकताएँ होती हैं।
Where there is no love, there are only formalities.
جایی که عشق وجود ندارد، فقط تشریفات وجود دارد.

جایی که نبود عشق، تشریفات است
عشق آبِ حیات و بهترین طاعات است - شمس

प्रेम्णि का प्रमाणमीमांसा?

premṇi kā pramāṇamīmāṃsā?

प्रेम में प्रमाण की क्या आवश्यता? (प्रेम स्वयं प्रेम का प्रमाण होता है।)
What is the need for proof in love? (Love itself is proof of love.)
چه نیازی به اثبات در عشق است؟ (عشق خود اثبات عشق است.)

عشق در عشق می شود پیدا
هر چه در عشق می شود زیبا - **ماه**

बलवती खलु वल्लभजनसंगमाशा ।

balavatī khalu vallabhajanasaṃgamāśā.

प्रिय से मिलने की इच्छा अत्यधिक प्रबल होती है ।

The desire to meet the beloved is very strong.

میل به دیدار با محبوب بسیار قوی است.

خواهش دیدار محبوب است و بس
نیست در چشمان عاشق جز تو کس - **شمس**

विनानुरागं जीवनं, व्यर्थमेव सुनिश्चितः।

vinānurāgaṃ jīvanaṃ, vyarthameva suniścitaḥ.

निश्चय ही प्रेम के बिना जीवन व्यर्थ है।
Life is meaningless without love.
زندگی بدون عشق بی معنی است.

زندگی بی عشق بی معنا شود
هر چه زیبایی از او پیدا شود - **ماه**

अन्यमुखे दुर्वादो यः, प्रियवदने सुखकरो हि सः।

anyamukhe durvādo yaḥ, priyavadane sukhakaro hi saḥ.

जो बात दूसरों के मुख से बुरी लगती है, वही बात अपने प्रिय के मुख से सुखकर लगती है।
What looks bad from the mouth of others, the same thing seems happy from the mouth of one's beloved.
آنچه از دهان دیگران بد به نظر می رسد، همین چیز از دهان محبوب خوب به نظر می رسد.

سخنان دگران زهراگین
حرف محبوب ما بود شیرین - **شمس**

दयितं जनः खलु गुणीति मन्यते।

dayitaṃ janaḥ khalu guṇīti manyate.

प्रेम के कारण ही लोग अपने प्रेमी को गुणवान समझते हैं।

Because of love, people consider their lover to be virtuous.

به خاطر عشق، انسان معشوق خود را فضیلت می بینند.

هر چه بی ارزش بنزدش جان شود

هر گدا در عشق او سلطان شود - **ماه**

यदीप्सितं क्रियते वल्लभस्य।

yadīpsitaṃ kriyate vallabhasya.

प्रेम में प्रिय के इच्छित कार्य को पूरा करने में प्रेमी कोई कसर नहीं छोड़ता है।

Lover completes the beloved desires in love at any cost.

عاشق در عشق همه خواسته های معشوق را حتما بر آورده می کند.

زمانی که گشتی تو لیلای من
بر آورده شد آرزوهای من - **شمس**

प्रेमाहो युवतिषु मौग्ध्यदुर्वदग्धम् ।

premāho yuvatiṣu maugdhyadurvadagdham.

प्रेम युवतियों को मोहित कर मूर्ख बना देता है।

Love fascinates young women and fools them.

عشق زنان جوان را مجذوب خود می کند و آنها را گول می دهد.

زنان با عشق مردم گول خورند

به پای عشق آخر کار مُردند - **ماه**

प्रेमाहो क्वचिदपि नेक्षते व्यपायम् ।

premāho kvacidapi nekṣate vyapāyam.

प्रेम कभी भी विघ्नों अथवा संकटों की परवाह नहीं करता है।
Love never cares about obstacles.
عشق هرگز به موانع اهمیت نمی دهد.

در عشق مانعی نیست
جز عشق در جهان چیست - شمس

सर्वत्र हि पश्यति प्रेम, भयञ्चापि भयान्यपदम्।

sarvatra hi paśyati prema, bhayañcāpi bhayānyapadam.

प्रेम सर्वत्र भय का अनुभव करता है।
Love experiences fear everywhere.
عشق همه جا ترس را تجربه می کند.

عشق هر جا رفت آنجا ترس بود
شعله زد در سینه و دل را ربود - **ماه**

भावानुरक्तहृदयः कुरुते न किं वा?

bhāvānuraktahṛdayaḥ kurute na kiṃ vā?

प्रेम में अनुरक्त हृदय क्या-क्या नहीं करता है? अर्थात् सबकुछ करता है

What does the heart not do in love? Does Everything.

دل در عشق چه نمی کند؟ یعنی همه چیزها را انجام می دهد.

چه کارها که نکرده است عشق او با من
منم که بی دلم و کار اوست دل بردن- **شمس**

सर्वः प्रियः खलु भवत्यनुरूपचेष्टः ।

sarvaḥ priyaḥ khalu bhavatyanurūpaceṣṭaḥ.

जो प्रियतमा को पसंद होता है, वह सबकुछ प्रियतम को भी पसंद होता है।

What the beloved likes, everything is also liked by the Lover.

آنچه محبوب دوست دارد نیز مورد علاقه عاشق است.

عاشقم، دلبر من محبوب است
هرچه را او بپسندد خوب است - **ماه**

येन विना न जीव्यतेऽनुनीयते, स कृतापराधोऽपि।

yena vinā na jīvyate'nunīyate, sa kṛtāparādho'pi.

जिस प्रेम के बिना हम जी न सकें, ऐसा प्रेम तो अपराध करने पर भी प्रिय होता है।
Love without which we cannot live, such love is dear even when we commit a crime.
عشقی که بدون آن نمی توانیم زندگی کنیم، چنین عشقی حتی زمانی که مرتکب جرم می شود، عزیز است.

تویی که جان منی، شورآفرین هستی
اگر بدی بکنی هم تو بهترین هستی - **شمس**

स्नेहस्य प्रकृतिरहो विवेकशून्या ।

snehasya prakṛtiraho vivekaśūnyā.

प्रेम की प्रकृति विवेक शून्य होती है।

Love doesn't have logic.

هيچ منطقي در عشق وجود ندارد.

جايی که عشق است، خرد دور می شود

در اين جهان عشق چه مسرور می شود - **ماه**

बन्धनानि खलु सन्ति बहूनि, प्रेमरज्जुकृतबन्धनमन्यत् ।

bandhanāni khalu santi bahūni, premarajjukṛtabandhanamanyat.

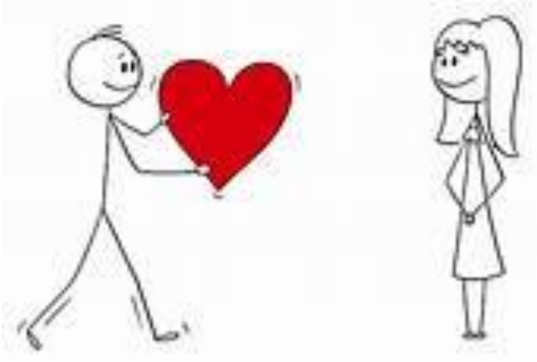
संसार में बहुत सारे बन्धन हैं परन्तु प्रेम का बन्धन निश्चित रूप से सबसे भिन्न है।

There are many bondages in the world but the bond of Love is certainly very strange.

اسارت های زیادی در جهان وجود دارد اما پیوند عشق قطعا بسیار عجیب است.

بستگی در این جهان بسیار است و مختلف
لیک مثل عشق اینجا نیست دیگر بستگی - **ماه**

शुभ प्रेमदिवसोत्सवः

śubha premadivasotsavaḥ

प्रेमदिवस की कोटिशः शुभकामनाएँ।
Wishing you a very Happy Love Day.
روز عشق مبارک باشد.

ماه – چندرگپت بهارتیه ماه (از هند)
شمس – عمادالدین ربانی شمس (از ایران)

चन्द्रगुप्त भारतीय _ Chandragupta Bhartiya _ چندرگپت بهارتیه
(14-02-2023)